

BHAGAVAD GITA

Het lied des Heren

Dit het Sanskriet vertaald door
Swami Prabhavananda en Christopher Isherwood

Met een inleiding van Aldous Huxley

UITGEVERIJ
SJKJUS en SJDERJUS

X. GODDELIJKE HEERLIJKHEID

SRI KRISHNA:

Hoor nogmaals, o krijger,
dit hoogste woord
van Mijn wijsheid:
omdat Ik je welzijn wens
leer Ik het jou,
want jouw hart
is blij het te horen.

Hoe zullen de machtige
zieners of de deva's
Mijn begin kennen?
Ik ben de oorsprong,
de instandhouder
van ziener en deva's.

Wie Mij kent als ongeboren,
zonder begin,
Heer van alle werelden,
hij alleen onder de stervelingen
is onbevlekt door zonde,
wordt niet geplaagd door begoocheling.

Al wat de mens uitmaakt

met zijn vele eigenschappen:
kennis en begripsvermogen
onbewolkt door dwalingen,
waarheid, geduld,
geestelijke kalmte,
beheersing van de zintuigen,
geluk, verdriet,
geboorte en ontbinding,
vrees en onbevreesdheid,
geweldloos die geen schepsel schaadt,
een evenwichtige geest,
een tevreden hart,
versterving,
een gulle hand,
roem en eer
en ook oneer:
door Mij alleen
worden deze dingen toebedeeld.
Uit Mijn denken
kwamen de zeven Wijzen voort,
de vier Ouden
en tenslotte de Manu's:
zo schonk Ik het leven
aan de eerste ouders
van alle kinderen der aarde.

Wie Mij werkelijk kent
in Mijn veelvoudige Wezen,
alomtegenwoordig
en de beheerser van het al,
verblijft in Mijn yoga
die niet geschokt zal worden:
wees hier zeker van.

Ik ben daar waar alle dingen begonnen, de voortbrenger der
schepselen,
bekend aan de wijzen in hun liefde, wanneer zij Mij vereren met
overstromend hart:

hun geest en zintuigen zijn in Mij verzonken, Ik alleen ben het onderwerp van hun gesprekken; terwijl ze zo elkaar vreugde geven leven ze in gelukzaligheid en voldoening.

Ze zijn zich altijd bewust van hun Heer, en altijd toegewijd; daarom wordt de kracht van hun denken verhelderd en naar Mij geleid.

Waar ik verblijf in het hart van de onwetenden, door de genade van Mijn barmhartigheid, ben Ik de kennis, die schitterende lamp, die de duisternis verdrijft.

ARJUNA:

U bent Brahman, de hoogste verblijfplaats, de hoogst heilige; alle wijzen noemen U eeuwig, Heer van de deva's.

De heilige Narada kende U als de ongeborene, de alomtegenwoordige,

Devala zong Uw lof, evenals Asita en Vyasa*.

Nu heb ook ik het gehoord, want voor mij hebben uw eigen lippen het bevestigd.

Krishna, dit is de waarheid wat U vertelt: mijn hart gebiedt me U te geloven.

God der goden, Heer van de wereld, bron van het leven, o koning van alle schepselen, hoe zullen goden of reuzen Uw heerlijkheid kennen in al zijn volheid?

U alleen weet wat U bent, door het licht van Uw innerlijke aard. Leer me daarom nu – en houd daarbij niets achter – al Uw verschillende vormen waarvan de drie werelden doordrongen zijn;

zeg me hoe U Uzelf aan mij in meditatie bekend zult maken; toon mij in welke vorm en verhulling ik U hier op aarde kan leren aanschouwen;

noem ze alle, Uw hemelse machten, Uw manifestaties;

*Wijzen uit de oudheid.

spreek, want elk woord van U is onsterfelijke nectar; ik word er nooit moe van.

SRI KRISHNA:

O Arjuna, Ik zal zeker Mijn goddelijke manifestaties aan je bekend maken, maar Ik zal alleen de voornaamste ervan noemen. Want aan de kleinere variaties in al hun details komt geen einde.

Ik ben het Atman dat woont in het hart van ieder sterfelijk schepsel; Ik ben het begin, het levensverloop en het einde van alle wezens.

Ik ben Vishnu; onder de lichtgevers ben Ik de stralende zon; Ik ben Marichi, de god van de wind; onder de sterren van de nacht ben Ik de maan.

Ik ben de Sama Veda; Ik ben Indra, de hemelkoning; van de zintuigen ben Ik het denken; Ik ben het bewustzijn in al wat leeft.

Ik ben Shiva; Ik ben de Heer van alle rijkdom; Ik ben de geest van het vuur; onder de bergtoppen ben Ik Meru.

Ken Mij als Brihaspati, leider der hogepriesters, en als Skanda, de legeraanvoerder. Onder de wateren ben Ik de oceaan.

Ik ben Bhrigu, de grote ziener; onder de woorden ben Ik de heilige lettergroep OM; Ik ben de gelofte van de japam;* onder de dingen die onbeweeglijk zijn ben Ik de Himalaya.

Ik ben de heilige vijgeboom; Ik ben Narada, de goddelijke wijze, Chitraratha, de hemelse musicus, en onder de vervolmaakte zielen Kapila.

Onder de paarden kun je Mij zien als Uchchaishrava, die voortkwam uit de nectarzee; onder de koninklijke olifanten ben Ik Airavata; koning ben Ik onder de mensen.

Van de wapens ben Ik de bliksem van God; Ik ben Kamadhenu, de hemelse koe; Ik ben de god der liefde, de verwekker van kinderen; Ik ben Vasuki, de god der slangen.

Ik ben Ananta, de heilige cobra; van de waterwezens ben Ik Varuna; onder de voorvaderen Aryaman; Ik ben de Dood, die de vruchten van alle werken uitdeelt.

Ik ben Prahlada, de reus; onder hen die meten ben Ik de Tijd;

*De beoefening van het herhalen van een mantram.

onder de wilde dieren ben Ik de leeuw; onder de vogels de adelaar van Vishnu.

Onder de zuiveraars ben Ik de wind; onder de krijgers Rama; onder de vissen de haai, onder de rivieren de Ganges.

Ik ben het begin, het midden en het einde van de schepping; Ik ben de kennis van geestelijke zaken; Ik ben de logica van hen die een debat voeren.

In het alfabet ben Ik de A; onder de samenstellingen de verbinding; Ik ben de Tijd zonder einde; Ik ben de onderhouder; Mijn gezicht is overal.

Ik ben de dood die allen grijpt; ook ben Ik de oorsprong van al wat geboren zal worden; Ik ben de heerlijkheid, voorspoed, schone taal, het geheugen, de intelligentie, standvastigheid en vergevingsgezindheid.

Van de Vedische hymnen ben Ik de grote Sama, en de Gayatri onder de dichterlijke ritmen; van de maanden ben Ik Margas-hirsha;* van de seizoenen de tijd van de bloemen.

Onder de spelen ben Ik het dobbelspel; Ik ben de kracht van de sterken; Ik ben de triomf en de volharding; ik ben de zuiverheid van de rechtschapenen.

Ik ben Krishna onder de Vrishni's, Arjuna onder de Pandava's, Vyasa onder de wijzen, Ushanas onder de verlichte dichters.

Ik ben de scepter en de heerschappij van hen die heersen, het beleid van hen die op overwinning uit zijn; Ik ben de stilte van geheime zaken; Ik ben de kennis van de kenner.

O Arjuna, Ik ben het goddelijke zaad van al wat leeft. In deze wereld bestaat niets levends of levenloos zonder Mij.

Er is geen grens aan Mijn goddelijke manifestaties, noch kunnen zij geteld worden, o verdeler van je vijanden. Wat Ik jou beschreven heb zijn slechts een paar van Mijn ontelbare vormen.

Weet dat al wat in deze wereld krachtig, vol schoonheid en heerlijk is, is voortgekomen uit slechts een deel van Mijn kracht en heerlijkheid.

Maar wat heb je eraan, Arjuna, om deze reusachtige verscheidenheid te kennen? Weet slechts dat Ik besta, en dat één atoom van Mij het hele universum in stand houdt.

* Een maand van het hindoeïstische jaar: een deel van november en van december.

XI. DE SCHOUWING VAN GOD IN ZIJN UNIVERSELE GEDAANTE

ARJUNA:

Dankzij Uw genade heb ik van U de waarheid geleerd omtrent het Atman. Uw woorden zijn vol mystiek en subliem. Ze hebben mijn onwetendheid verdreven.

Van U wiens ogen als lotusbloemen zijn, heb ik tot in bijzonderheden vernomen van de oorsprong en ontbinding der schepselen, en van Uw eigen oneindige heerlijkheid.

O hoogste Heer, U bent zoals U Uzelf beschrijft: daar twijfel ik niet aan. Niettemin verlang ik ernaar U in Uw goddelijke gedaante te aanschouwen.

Als U mij die schouwing waard vindt, openbaar mij dan, o Meester der yogi's, Uw onveranderlijke Atman.

SRI KRISHNA:

Zie, o prins, Mijn goddelijke gestalten, honderden en duizenden, verschillend in soort, kleur en vorm.

Zie de Aditya's en de Vasu's en de Rudra's en de Ashwins en de Maruts.* Zie, o afstammeling van Bharata, vele wonderen, die geen mens ooit gezien heeft.

O overwinnaar van de luiheid, deze dag nog zul je het hele universum aanschouwen met alle levende wezens en levenloze dingen als één binnen dit lichaam van Mij. En wat je ook maar nog meer wilt zien, dat zul je zien.

*Verschillende soorten hemelse wezens.